

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING till
Landstinget med förslag till tredje till-
lägg till ordinarie årsstaten för landska-
pet Åland under år 1980.

Till Landstinget överlämnas landskapsstyrelsens framställning med
förslag till tredje tilläggsbudget för år 1980.

I denna tilläggsbudget föreslås bl.a.

- anslag för extra landskapsunderstöd åt vissa kommuner i anledning
av "nedfrysningen" av bärkraftsklasserna
- anslag för landskapsmuseets basutställningar
- tilläggsanslag för underhålls- och reparationsarbeten på Kastel-
holm
- tilläggsanslag för gårdsbrukslån
- tilläggsanslag för transport- och prisstöd för fisk.

Tilläggsbudgeten inrymmer utgifter om sammanlagt 9.933.000 mark
och balanseras helt med anslag för skattefinansiell utjämning.

Med hänvisning till ovanstående samt till detaljmotiveringen får
landskapsstyrelsen vördsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga följande
förslag till tredje tilllägg till or-
dinarie årsstaten för landskapet Åland
under år 1980 samt bemyndiga landskaps-
styrelsen att upptaga för budgetens för-
verkligande erforderliga lån.

Mariehamn, den 28 augusti 1980.

L a n t r å d

Folke Woivalin

Finanschef

Åke Bamberg

I N K O M S T E R

Avdelning 14

<u>14. FINANSIERINGSINKOMSTER</u>	<u>9.933.000</u>
01. AVRÄKNINGS- OCH FINANSIERINGSINKOMSTER	<u>9.933.000</u>
03. Förskott på statsanslag för skattefi- nansiell utjämning	9.933.000

Inkomsternas totalbelopp
9.933.000

U T G I F T E R

Huvudtitel 21

<u>21. LANDSTINGET</u>	<u>40.000</u>
03. LANDSTINGETS ÖVRIGA UTGIFTER	<u>40.000</u>
21. Revisionskostnader (f)	10.000
28. Dispositionsmedel	30.000

Huvudtitel 24

<u>24. FINANSVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE</u>	<u>1.100.000</u>
02. SÄRSKILDA UNDERSTÖD OCH LÅN	<u>1.100.000</u>
31. Extra landskapsunderstöd	1.100.000

Huvudtitel 25

<u>25. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSVDELNINGENS FÖRVALT- NINGSOMRÅDE</u>	<u>25.000</u>
<u>Byrån för hälso- och sjukvårdsärenden</u>	
10. ÅLANDS CENTRALSJUKHUS	<u>25.000</u>
70. Anskaffning av inventarier (r)	25.000

Huvudtitel 26

26. UTBILDNINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE 1.872.000

Museibyrån

31. ÅLANDS MUSEUM 1.525.000

71. Inredning för landskapsmuseets basutställningar (r) 1.525.000

33. KASTELHOLMS FORNMINNESOMRÅDE 340.000

13. Underhålls- och restaureringsarbeten (r) 340.000

Landskapsarkivet

50. LANDSKAPSARKIVVERKSAMHETEN 7.000

29. Övriga konsumtionsutgifter 7.000

Huvudtitel 27

27. NÄRINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE 3.056.000

Allmänna byrån

02. NÄRINGSLIVETS FRÄMJANDE 20.000

46. Finansieringsstöd för detaljhandeln i glesbygder 20.000

Jordbruksbyrån

10. FRÄMJANDE AV LANTBRUKET 30.000

44. Främjande av jordbruket samt häst- och boskapsskötseln 10.000

47. Bekämpande av flyghavre 10.000

50. Landskapsunderstöd till kreatursförädlingsföreningar 10.000

11. ANNAT UNDERSTÖDJANDE AV LANTBRUKET 500.000

85. Gårdsbrukslån (r) 500.000

12. FÖRSÖKVERKSAMHETEN 4.000

29. Övriga konsumtionsutgifter (f) 4.000

Fiskeribyrån

20. FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN	<u>2.500.000</u>
44. Stabilisering av inkomsten av fiske och främjande av fiskfångsternas användning	2.500.000

Miljövårdsbyrån

30. MILJÖVÅRDEN	<u>2.000</u>
12. Underhåll av arbetsredskap och utrustning	2.000

Huvudtitel 28

<u>28. TRAFIKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE</u>	<u>3.840.000</u>
<u>Tekniska byrån och sjötrafikbyrån</u>	
04. SKÄRGÅRDSTRAFIKEN	<u>3.840.000</u>
70. Anskaffning av fartyg och färjor (r)	3.840.000

Utgifternas totalbelopp
9.933.000

Detaljmotivering

U T G I F T E R

21. LANDSTINGET

03. LANDSTINGETS ÖVRIGA UTGIFTER

21.03.21

Revisionskostnader (f).

10.000 (50.000)

Tillägget föranleds av att revisorerna för åren 1979 och 1980 arbetat som separata grupper.

21.03.28

Dispositionsmedel.

30.000 (80.000)

Det jämfört med 1979 oförändrade grundanslaget har visat sig otillräckligt med beaktande av bl.a. antalet gästbesök och att årets anslag påförts hela kostnaden för målningen av tre talmansporträtt.

24. FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

02. SÄRSKILDA UNDERSTÖD OCH LÅN

24.02.31

Extra landskapsunderstöd. (Momentet nytt)

1.100.000 (-)

Riksdagen har den 9 november 1979 (FFS 802/79) med avvikelse från vad i lagen om bärkraftsklassificering av kommunerna (FFS 665/67) är stadgat beslutat att kommunernas bärkraftsklasser för år 1980 skall vara desamma som för år 1979. Beslutet grundar sig på en regeringsproposition av den 14 september 1979. Av motiveringen framgår att 'nedfrysningen' "anses vara nödvändig med beaktande av, att enligt de preliminära beräkningar som färdigställts i slutet av augusti 1979 skulle bärkraftsklassen från år 1979 till år 1980 stiga rent av för ca 130 kommuner, i vilka det sammanlagt finns ca 1.150.000 invånare, men klassen skulle sänkas endast för ca 20 kommuner, i vilka det finns ca 150.000 invånare".

Såsom grund för uppgifterna ligger den utredning om jämförelsetal och klassificering som uppgjorts av Bärkraftsklasskommissionen. Av denna utredning framgår att av de 19 kommu-

ner som i hela landet skulle erhållit sänkt bärkraftsklass och därmed högre statsandelar är 5 åländska kommuner som representerar 60,8 procent av den åländska befolkningen eller 13.640 personer (1.1.1978). Därtill kommer att ytterligare en kommun, Saltvik, vid prövning uppenbart skulle erhållit sänkt bärkraftsklass. I riket skulle bärkraftsklassen ha sänkts för 14 kommuner med sammanlagt 136.000 invånare och höjts för ca 130 kommuner. Endast för en åländsk kommun, Föglö, hade bärkraftsklassen kalkylerats till en högre (från 4 till 5). Föglö skulle dock haft förutsättningar att såsom skärgårdskommun och med stora förestående investeringar i skolbyggnader få hålla sin klass oförändrad.

Vid behandlingen i riksdagen konstaterades att 'nedfrysningen' av bärkraftsklasserna till 1979 års klasser skulle leda till att de åländska kommunerna skulle förfördelas jämfört med de fastländska ifråga om de statsandelarna motsvarande landskapsandelarna. På grund härav uttalade riksdagens lag- och ekonomiutskott i motiveringen till sitt betänkande följande: "I rätt många av de åländska kommunerna skulle bärkraftsklassen utan den nu aktuella lagen ha sjunkit och därför borde kommunernas ökade allmänna finansieringsbehov beaktas i samband med den skatteekonomiska utjämningen för landskapet med stöd av självstyrelselagens 28 och 29 §§."

'Nedfrysningen' av bärkraftsklasserna berör landskapsandelarna och -understöden för år 1980 och beloppet av dessa minskade landskapsbidrag kan sålunda slutligt uträknas först sedan de bidragsberättigade utgifterna för år 1980 fastslagits. Detta kan ske först efter det att kommunernas ansökningar om bidrag för 1980 års utgifter inlämnats, i flere fall först efter den 1 september 1981.

På 1980 års utgifter erhåller emellertid kommunerna i de flesta fall förskott på landskapsandelarna och -understöden beräknade på föregående års utgifter. År 1980 drabbas sålunda kommunerna ifråga av finansieringsproblem på grund av minskade förskott.

De minskade förskotten för år 1980 utgör enligt de olika av-

delningarnas uträkningar ca 1.350.000 mark. Med hänsyn till att förskotten beräknats på ett tidigare års utgifter och därtill icke ges till 100 % kommer det slutliga bortfallet av landskapsbidrag att vara väsentligt högre.

För att i enlighet med riksdagens lag- och ekonomiutskotts motivering kompensera Eckerö, Finström, Kumlinge, Sund Saltvik och Mariehamn för bortfallet av landskapsbidrag föreslås ett anslag om 1.100.000 mark. Anslaget skulle utbetalas till kommunerna som ett preliminärt extra landskapsunderstöd. Den slutliga prövningen av berörda kommuners bidrag skulle ske först sedan det verkliga bortfallet konstaterats vid fastställandet av landskapsbidragen för år 1980. Vid denna prövning skall det preliminära understödet justeras. Därvid kan såväl en höjning som sänkning av understödet komma i fråga.

25. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Byrån för hälso- och sjukvårdsärenden

10. ÅLANDS CENTRALSJUKHUS

25.10.70

Anskaffning av inventarier (r).

25.000 (650.000)

Tillägget föranleds av merkostnader för anskaffandet av en ultraljudapparat, som skall användas bl.a. vid fosterundersökningar. För anskaffningen hade beräknats 120.000 mark medan verkliga kostnaden kommer att stiga till 145.000 mark.

26. UTBILDNINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Museibyran

31. ÅLANDS MUSEUM

26.31.71

Inredning för landskapsmuseets basutställningar (r). (Momentet nytt)

1.525.000 (-)

För museets inredning enligt till denna framställning bilagt basutställningsprogram föreslås 1.525.000 mark. Av programmet föreslås anslag i detta skede för följande delar:

I	Självstyrelsen	80.000
II	Krigen	22.000
III	Staden	69.000
IV	Havet	83.000
V	Marken	35.000
VI	Samhället	72.000
VII	Fångsten	179.000
VIII	Formen	52.000
IX	Folket	102.000
X	Konsten	174.000
XI	Pedagogisk utställning	52.000
XII	Film/föreläsning	170.000
XIII	Lek och lär	7.000
	Allmänt	<u>428.000</u>
		1.525.000

Kostnaderna i gruppen "Allmänt" innehåller sådana kostnader som hänförs till utställningarnas uppbyggande såsom hantverkare, dekoratörer och teknisk personal m.m.

33. KASTELHOLMS FORNMINNESOMRÅDE

26.33.13

Underhålls- och restaureringsarbeten (r).

340.000 (600.000)

Landskapsstyrelsen har under året sökt påskynda projekterings- och restaureringsarbetena på Kastelholms slott och till projektet anknutna andra byggnadsarbeten. För att täcka kostnaderna för den projektering som beställts och arbeten som avses utförda ännu under år 1980 föreslås ett tillägg om 340.000 mark.

Landskapsarkivet

50. LANDSKAPSARKIVVERKSAMHETEN

26.50.29

Övriga konsumtionsutgifter.

7.000 (15.000)

Tillägget föranleds bl.a. av brådskande säkerhetsmikrofilmning av handlingar som hotas av förstöring.

27. NÄRINGSÄVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Allmänna byrån

02. NÄRINGSÄLIVETS FRÄMJANDE

27.02.46

Finansieringsstöd för detaljhandeln i glesbygder.

20.000 (109.000)

För driftsstöd till tre glesbygdsbutiker och ett investeringsbidrag erfordras sammanlagt ca 30.000 mark. Med hänsyn till de utgifter som kommer att belasta momentet under år 1980 erfordras ett tillägg om 20.000 mark.

Jordbruksbyrån

10. FRÄMJANDE AV LANTBRUKET

27.10.44

Främjande av jordbruket samt häst- och boskapsskötseln.

10.000 (100.000)

För att möjliggöra en effektivare täckdikning i landskapet erfordras ett tillägg om 10.000 mark. Anslaget skall användas för avlöning av en lokal täckdikningskonsulent för Åland.

27.10.47

Bekämpande av flyghavre.

10.000 (10.000)

Efter inventering av förekomsten av flyghavre är en effektivisering av pågående bekämpning av flyghavre brådskande, varför föreslås ett tillägg om 10.000 mark. Av budgeterade medel år 1978 10.000 mark användes 2.096 mark och av 1979 års medel om 10.000 mark endast 1.474 mark.

27.10.50

Landskapsunderstöd till kreatursförädlingsföreningar.

10.000 (75.000)

Tillägget avser att underlätta seminverksamheten i skärgården.

11. ANNAT UNDERSTÖDJANDE AV LANTBRUKET

27.11.85

Gårdsbrukslån (r).

500.000

(7.500.000)

Landskapslagen om främjande av gårdsbruk har ändrats så att även specialodlingslån och nyröjningslån kan beviljas också på fasta Åland. Specialodlingslånen ges för bl.a. fruktodling och intresset för denna produktionsgren är störst på fasta Åland. En ansökningsperiod (oktober) återstår.

12. FÖRSÖKSVERKSAMHETEN

27.12.29

Övriga konsumtionsutgifter (f).

4.000

(20.000)

Tillägget föranleds av väsentligt ökad annonsering, höjda försäkringskostnader och stegrade tryckningskostnader. Anslaget föreslås ändrat till förslagsanslag.

Fiskeribyrån

20. FRÄMJANDE AV FISKERINÄRINGEN

27.20.44

Stabilisering av inkomsten av fiske och främjande av fiskfångsternas användning.

2.500.000

(2.000.000)

Transportbidragen för foderfisk fiskad under år 1980 beräknas till ca 1.400.000 mark och prisstöd till ca 3.200.000 mark eller sammanlagt 4.600.000 mark. Med beaktande av förskjutningar i tidpunkten för utbetalningarna mellan åren 1979-80 och 1980-81 föreslås ett tilläggsanslag om 2.500.000 mark. Tillägget föranleds bl.a. av ändrad inriktning av stödet.

Miljövårdsbyrån

30. MILJÖVÅRDEN

27.30.12

Underhåll av arbetsredskap och utrustning.

2.000

(3.000)

Tillägget föranleds främst av reparationskostnader för en båtmotor.

28. TRAFIKAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Tekniska byrån och sjötrafikbyrån

04. SKÄRGÅRDSTRAFIKEN

28.04.70

Anskaffning av fartyg och färjor (r).

3.840.000

(5.800.000)

För att möjliggöra betalning av slutraten på m/s Gudingen om möjligt redan i slutet av år 1980 föreslås ett tillägg om 3.840.000 mark.